

PROLOOG

„Sedasi, härra Shipley, esiotsa tundub kõik kenasti olevat.“ Põgus naeratus pehmendas hetkeks St Monica erakooli direktriksi nurgelisi näojooni.

Graham Shipley vastas naeratusele kergendusega. Ta tundis esimest korda pärast vestluse algust, kuidas tasapisi hakkasid taanduma pinged, mis olid teda vaatamata enne kodust lahkumist neelatud diasepaamitabletile sundinud ebamugaval toolil tikksirgelt istuma, käed põlvede külge klammerdumas.

„Teie soovituskirjad on suurepärased ja teie innukas suhtumine oma õppeainesse avaldab mulle muljet,“ jätkas preili Monroe mehe elulookirjelduse lehti uuesti järjekorda sättides ja pabereid tagasi neid ümbritsenud kilekaante vahele torgates. „Mulle pakub erilist huvi teie projektikavand „Ajalugu käigu pealt“ – kuigi tuleb tunnistada, et pealkiri on minu jaoks pisut kentsakas. Ma kujutan ette, et selles sisaldub mingi lastele mõistetav vihje?“

Graham naeratas taas ja noogutas. „Oi, selles pole vähimatki kahtlust,“ kinnitas ta naisele. No tõesti, mõtles mees endamisi, see vanadaam näeb oma terashallide krunniks veetud juuste, raamideta prillide ja kurguni kinni nõõbitud rätsepatööna valminud pluusiga välja nagu ehe anakronism. Talle meenus, et naise ruumi sisenedes oli ta tähele pannud tole seelikut, mis sukis – mees oli veendunud, et tegu on sukkadega; seda naist poleks keegi suutnud sukkpükse kandmas ette kujutada – jalgade poole sääreni ulatus, ning lisaks

musti nööridega kingi. Mõni viktoriaanlik koolituba oleks tema jaoks igati kohane keskkond olnud.

Valjusti selgitas mees seevastu: „Tegemist on kaasaegse kõnekäänuga, „käigu pealt“ viitab igasugu asjadele – näiteks söömisele –, mida saab teha samal ajal liikudes.“

Preili Monroe kortsutas kulmu. „Selliseid asju mina heaks ei kiida,“ andis ta teada. „Meie St Monicas nõuame söögiaegadel laitmatut käitumist.“

„Muidugi mõista,“ nõustus Graham. „Ma kasutasin seda väljendit ülekantud tähenduses, püüdes edasi anda aktiivset tegevust, milles osaletakse. Ajalugu ei tohiks käsitleda millegi kuiva ja raamatukaante vahele kätketuna ja see ei piirdu üksnes kuningate ja poliitika ja sõjaga. See keskendub ka sellele, kuidas sündmused mõjutasid tavalisi inimesi – nende tööd, kodu, probleeme ja ennekõike lapsi – ja kuidas minevikus juhtunu meid täna mõjutab.“ Mees tundis end hoogu minevat. „Ma kavatsen projekti alguses lastelt küsida, mida pealkiri nende arvates tähendab,“ jätkas ta, „ja loodan tekitada ...“

„Jah, härra Shipley, tegite asja selgeks.“ Taas midagi naeratusetaolist. Järgnes põgus vaikus ja siis hakkas naine uuesti rääkima. „Ma usun, et kõik töökohaga seonduv on meil läbi arutatud. Nüüd jääb veel teie terviseiga seotud küsimus ...“

„Ma kinnitan, et olen hetkel täie tervise juures.“

„... ja teie perekonnaseisu puudutav,“ jätkas naine, nagu poleks ta vahepealset lauset kuulnudki. „Mis esimesse küsimusse puutub, siis tundub teie arst olevat üsna kindel, et te olete taas täiskohaga tööle asumiseks piisavalt heas vormis. Tohin ma küsida, kas te tarvitate endiselt ravimeid?“

„Aeg-ajalt üksnes leebetoimelisi rahusteid, stressi vähendamiseks ... ma ei vaja neid kuigi tihti.“ Graham tundis pinget taas kasvamas ja see ähvardas üle minna paanikaks. Miks pidas naine vajalikuks ta eraelus suskida? Kui sügavale ta minna kavatseb? Mees taipas

sel hetkel, kui väga ta ihkas võimalust töötada sellises rahulikus maanurgas asuvas väikeses sõltumatus koolis, kaugel eemal hullutavast ilmakärast ja riigikoolide saginast. See töötas pakkuda pääsu jõletutest ahelreaktsioonina vallandunud asjaoludest, mis olid ta viinud katastroofi äärelle, hävitanud ta abielu ja toonud kaasa ohu, et ta ei saa enam õpetajana töötada.

Preili Monroe noogutas, nagu oleks ta mehe vastust kiiduväärseks pidanud. „Üldiselt võib öelda,“ tähendas naine, „et minu töötajate stressitase on usutavasti väga madal. Loomulikult tuleb siingi aeg-ajalt probleeme ette, kuid meil on kombeks neid lahendada meeskonnana ja me toetame üksteist nagu kristlastele kohane.“ Naine tegi pausi, nagu sooviks anda mehele võimalust nende sõnade seedimiseks, kuid too üksnes noogutas ja ootas, et direktriss jätkaks.

„Kahtlemata olete te teadlik,“ rääkis too edasi, „et see kool on anglikaani kiriku asutatud ning me püüame elus hoida väärtusi ja moraalipõhimõtteid, mida paljud inimesed tänapäeval õnnetuseks mõtetetuks peavad. Te mainisite varem, et olete pühendunud kristlane, kuid samas olete te lahutatud.“ Naise hääletoon andis mõista, et parem oleks sellist ilmselget vasturääkivust kuidagi põhjendada.

Mees soovis hetkeks, et oleks tööle kandideerimise avalduses perekonnaseisuks „vallaline“ või koguni „lesk“ märkinud. Ta oli isegi selleks kiusatust tundnud, kuid asja üle järele mõeldes siiski otsustanud, et parem on ausaks jääda. Esimene variant oleks temast partneri otsingul olevate üksikute naiste märklaua teinud ja tema hetke vaimset seisundit arvestades täitis see võimalus teda õudusega. Leseseisus poleks mitte üksnes kaastunnet tekitanud, vaid lisaks nõudnud legendi toetava taustaloo välja mõtlemist. Tõde andis talle asjakohase ja arusaadava põhjuse oma eraelu osas tagasihoidlikuks jääda.

„Mina olin selles protsessis süütu osapool, kuid ma pole valmis üksikasjadesse minema,“ vastas ta vaikselt. „Ja mul pole

suhteid ühegi teise naisega ning ma ei kavatse lähitulevikus neid ka tekitada,“ lisas ta direktrissi kergitatud kulmust küsimust välja lugedes.

„Ma imetlen teie diskreetsust. Kui te oleksite püüdnud olukorra selgitamiseks oma naist mustata, tekkinuks mul teie versiooni uskumise ja teile oma töötajaskonna seas kohta pakkumise osas kõhklused. Kas ma võin eeldada, et te olete endiselt huvitatud meiega septembris ühinemisest?“

Grahamil kulus hetk taipamaks, et töövestlus, mis oli sarnanenud inkviitsioonikohtu istungiga, on möödas, tema aeg kõnnumaal ümber saamas ning teda ootas iga hetk võimalus nimetada end taas ausaks ametimeheks, kel on alaline töökoht ja kes võib hirmu või häbi tundmata maailmale silma vaadata.

„Jah, see on päris kindlasti nii,“ kinnitas ta naisele.

„Tore. Sel juhul arutame praktilisi üksikasju.“

ESIMENE PEATÜKK

Melissa Craig, menukate krimilugude autor, pööras tänutundega autonina peateelt kõrvalteele ja jätkas kolmanda käiguga aegamisi sõites oma Londonist alanud teekonna viimast etappi Cotswoldi külla, kuhu ta oli mõne aasta eest endale kodu rajanud. Ta pöördus tagasi pärast lühiajalist viibimist sõprade juures. Mõned päevad oli ta keskkonnamuutust ja pealinna kiiret elutempot nautinud, aga ehkki ta oli suurema osa oma pisut enam kui viiekümnest eluaastast Londonis veetnud, tundis ta end viimastel aastatel täiesti vabalt ainult Gloucestershire'i maapiirkonna puhtas õhus ja suhtelises rahus ja vaikuses.

Tee lookles tema ees mõnda aega allamäge, ületas jõe ehitatud kivisilla ja alustas seejärel teisel pool veeniret järsku kilomeetrist tõusu. Melissa keris akna alla ja nautis linnulaulu, mis tõrjus ta peast kiirtee automüra, ning leebe tuulekese hellitusi, mis viimased heitgaasijäägid ta kopsudest minema puhus. Peagi on ta tagasi Viirpuu villas ja naudib vapustavat vaadet teispoole eraldatud orgu, mille põhjas voolab tasase veega jõeke, kus orunõlvadel asuvatel karjamaadel näkitsevad rohtu lambad ja metsatukk sirutab latvu silmapiiri suunas.

Kurvist väljudes märkas ta maaliinide bussi, mis sõitis kaks korda nädalas Stowbridge'i ja asulast väljaspool asuvate külade vahet. See pööras pärast käputäie reisijate – neli teismelist, kolm keskealist naist ja üks eakas mees – künkajalamil maha panekut just

peatusest välja. Naine aeglustas sõitu, et lasta bussil liikuma hakata ja seejärel esimese käiguga aegamisi Ülem-Benbury poole rühkida, silmitsedes seejuures laisalt nelja täiskasvanut, kes seadsid sammud Alam-Benbury poole viiva teekäanu suunas. Naised kõndisid omavahel lobisedes eespool, nende kannul vantsis supermarketi kilekotti tassides aegamisi Tommy Juddi, metsas lagunenud majakeses elava kohaliku veidriku eksimatult äratuntav kogu. Mees kandis nii talvel kui suvel sama narmendavat ülekuube ja lääpa tallatud kontsadega saapaid.

Noorukid pöörasid tagasi sillale, kus nad pealtnäha vestluse süvenenult küünarnukid kivist piirdele toetasid. Lähemale jõudes tundis Melissa ära Billy Danielsi hobusesaba, Dave Potteri haldjalokid ja Gary Tanneri lühikeseks põetud juustega pea; kõik kolm õppisid kohalikus üldhariduskoolis. Ülejäänud seltskonnast veidi eemal seisis Gary noorem õde Becky, prink ja kena neljateistkümneaastane läikiva kastanikarva lehviva lakaga piiga. Melissa andis kergelt signaali, viipas ja noored vastasid tervituseks põgusa äratundva peanoogutusega. „Ära sa siis tänast pärastlõunast prantsuse keele tundi unusta, Becky,“ hõikas Melissa ja tüdruk naeratas talle vastuseks lehvitates kelmikalt.

„Olen kohal, proua Craig,“ lubas ta.

Melissa jõudis kodumaja juurde, pani auto garaaži, viskas kohvri terrassile ja veetis mõned minutid, nõjatudes maja ees asuvale põllule viivale väravale. Jah, kõik oli endine, täpselt selline, nagu oli temast maha jäänud. Teised asjad võisid muutuda, kuid jääaja vormitud org oma ajatuses mõjus alati rahustavalt. Melissa mõtles kerge nostalgiapistega heameelele, mida ta oleks tundnud siis, kui Iris Ash, kes oli veel umbes aasta eest kõrval asuva Leedripuu villa omanik ja asukas olnud, tervitaks teda praegugi tassikese taimetee ja päkliküpsistega, et sundida teda seejärel sooritama reisi-pingeid leevendavate joogaharjutuste seeriat. Kuid Iris oli möödunud

aasta oktoobris abiellunud Jack Hammondiga ja koos mehega Lõuna-Prantsusmaale kolinud. Nende lahkumine oli aset leidnud veidi pärast seda, kui endine politsei peainspektor Kenneth Harris suundus Ameerikasse, et seal uuel töökohal alustada, ja Melissa ellu tohutu tühimiku tekitas. Samas, mõtlema hakates tundus, et ta oli Irisest suuremat puudust tundnud kui Kenist. Melissa suhe oma ekskallimaga oli olnud tormilisevõitu, eriti lõpupoole, samas kui suhe ekstsentrilise kunstnikust naabriga oli aastate jooksul arenenud kestvaks, vähenõudlikuks ja teineteist toetavaks sõpruseks.

Melissa kuulis selja tagant lähenemas autot. Kruus krudises mööda majade juurde viivat konarlikku teed veerevate rataste all ja auto peatus veidi eemal. Kostis hingede kriiksatus, seejärel uuesti mootorimürin, mis hääbus ja vaikis, kui auto garaaži sõitis. Sellele järgnes ukse sulgemise heli: puidu tuhm mütsatus vastu puitu ja võtme lukuaugus keeramise krägin. Ilmselt uued üürilised, kes oma päevaselt retkelt naasid. Üürnikud olid terve suve vaheldunud; enamasti oli tegemist linnaelu saginast pagevate inimestega, kellest mõned nautisid vaikuses maaelule omast rahu, sellal kui teised seda vaikust oma lärmakate tulekute ja minekutega purustasid. Vähemasti, mõtles Melissa pead pöörates ja viisakalt naeratades „Tere päevast!“ öeldes, ei olnud maja viimastel asukatel mootori kräunutamise või uste paugutamise kommet.

Ta oli oodanud paari, kuid saabuja oli üksik mees. Ta paistis olevat neljakümnendates, pikemat kasvu, kõhn, siledaks raseeritud näo ja prillidega. Mehe silmad olid selged ja otsekohesed ning käitumine igati meeldiv, kuid naeratus, millega ta tervitusele vastas, pisut reserveeritud.

„Mina olen Mel Craig,“ ütles Melissa. „Ma elan siin.“ Ta osutas peaga Viirpuu villa suunas.

„Tere päevast, proua Craig. Minu nimi on Graham Shipley.“ Mees kõhkles hetke, enne kui lisas: „Ma üürisin Leedripuu villa kuni järgmise aasta märtsini.“

Mehel oli mahe tenorihääl, ta käsi haaras naise omast ja hoidis seda hetke kindlalt oma pikkade kooniliste sõrmede vahel. Melissa küsis endalt mõttes, kas ta võiks olla kunstnik või koguni muusik. Samal ajal oli temas ka midagi raamatukoid meenutavat, ehkki tõsiasi, et ta naise nime peale ei reageerinud, vihjas asjaolule, et krimikirjandus – või vähemalt Melissa panus sellesse žanri – ei kuulunud ta lugemisnimekirja.

„Iris, see tähendab proua Hammond mainis, et keegi üüris Leedripuu villa kuueks kuuks, kuid ma ei teadnud, et te nii ruttu sisse kolite,“ tähendas Melissa. „Siiani on seda peamiselt nädala kaupa puhkajatele üüritud.“

„Puhkamiseks on see paik tõesti idülliline,“ tähendas mees ja heitis pilgu augustilõpu päikesevalguses kumblevale orule. „Ma tunnen seda kanti. Olin kunagi ...“ Mees jättis lause lõpetamata ja üle ta näo libises vari.

Melissa ootas, et teine jätkaks, kuid too keskendas tähelepanu võtmekimbule oma käes, otsekui püüdes otsustada, milline võti avab välisukse. Ta rääkis kerge Kesk-Inglismaa aktsendiga ja naine pidi just küsima, kust ta pärit on, aga ehkki vari oli mehe näolt kadunud, jäi talle mulje, nagu oleks tolle ilme sulgunud. Melissas tõstis silmapilk pead kirjanikule omane uudishimu, kuid ta tajus, et kõik ta katsed pörkaksid vastu müüri, ja ilmselge oli ka see, et mees ei kavatsenud tema vastu mingit huvi üles näidata.

„Ma loodan, et te naudite siin elamist,“ tähendas Melissa. „Ülem-Benbury on aktiivne külake ja inimesed väga sõbralikud. Muide, proua Fosteri pood on väga hästi varustatud,“ lisas ta ja heitis põgusa pilgu kraamist pungil supermarketi kilekotile, mida mees käes hoidis. „Ma loodan, et te proovite selle ära. Meil on tõsiselt vedanud, et siin pood on – nii paljud väikesed kauplused sulgevad praegusel ajal ukсед.“

Mees noogutas hajameelselt, kuid ei vastanud. Ta pöördus õige

võtme leidmise järel kõrvale ja sisenes Leedripuu villasse, tõmmates ukse naise suunas ainsatki pilku heitmata kinni.

„Noh, see pani su kenasti paika,“ tähendas Melissa õlgu kehitades endamisi. Kui mees ei tahtnud suhelda, mis seal siis ikka. Naine heitis pilgu käekellale: Becky tunni aeg lähenes ja tal oli vaja asjad lahti pakkida. Ta suundus laulu ümisesdes majja.

Ta meel poleks sugugi nii muretu olnud, kui ta oleks teadnud, mis plaanid sillal kohatud nelja nooruki mõtetes mõlkusid.